

6. Проблеми регулювання фінансових ринків у цифровій економіці

Добиш К.О.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 3 курс
Київський національний торговельно – економічний університет
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри банківської справи Гербич Л.А.*

ПРОБЛЕМИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ США ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

У сучасних умовах США займає лідируючі позиції в світовій економіці, і її політика в банківській галузі чинить серйозний вплив не тільки на макроекономічну ситуацію в цих країнах, але і на світову економіку. Провідні американські банки JPMorganChase&Co, BankofAmerica, CitigroupInc здійснюють діяльність в країнах Азії, Африки, Північної та Південної Америки, Європи. Тому і вони багатьох аспектах впливають на економіку цих країн. У зв'язку з цим актуальним стає дослідження діяльності банківської системи США, її провідних банків, основних тенденцій її розвитку та шляхів вдосконалення.

Грошово-кредитна системи США має два рівні. На першому рівні знаходиться Федеральна резервна система, а на другому рівні – комерційні банки та небанківські кредитно-фінансові установи [1].

Незважаючи на те, що банківська система США є досить потужною, вона все ж має певні проблеми. Серед них:

1. Непередбачувані банкрутства та ліквідації банків. Наприклад, у 2017 році збанкрутували 8 банків. З них два банки мали більше 1 мільярда активів: перший – NBC, Новий Орлеан, Лос-Анджелес (4,74 мільярда активів) і другий – Гарантій Банк, Мілуокі, Віскосін (1,01 мільярда активів). У 2016 році було ліквідовано 5 банків, з яких всі п'ятеро мали активи в розмірі близько 103 мільйони доларів. Проте найбільшим банком, який зазнав невдач, був WaMu. Він збанкрутував у 2008 році і мав активи у розмірі 307 мільярдів доларів [2].

2. Ризик бюджетної кризи у зв'язку з ростом державного боргу. У лютому 2018 року Рахункова палата США випустила стратегічний план розвитку країни на найближчі п'ять років. Викликами для американської фінансової системи стали зростаючий дефіцит федерального бюджету і щорічне збільшення громадської заборгованості. В кінці 2017 фінансового року громадська заборгованість склала 76% ВВП. Для порівняння, з 1946 року середній показник становив 45% ВВП. Згідно з прогнозами, при збереженні теперішньої політики протягом 14-22 років заборгованість по відношенню до ВВП перевищить історичний рекорд в 106%. На даний момент загальна сума державного боргу вже перевищила 100% ВВП США і становить, за даними Usdebtclock.org, \$ 20,7 трлн [3].

3. Четверть банків США залишаються слабкими і вразливими перед низькою інфляцією і ставками. Низькі інфляція і процентні ставки, слабка активність на ринках капіталу, посилення вимог до капіталу, надлишковий обсяг

необслуговуваних кредитів та інші проблеми і ризики призвели до серйозного падіння рентабельності банків [4].

4. Проблеми з управлінням ризиками. У великих американських банків залишаються після кризи 2008 року великі проблеми в управлінні економічними ризиками, які можуть завдати шкоди фінансовій системі країни, якщо їх не ліквідувати. Значні порушення в дотриманні правил (ФРС по боротьбі з кризою) та проблеми управління ризиками як і раніше залишаються у великих банківських організацій США. Недотримання правил в 2015-2016 роках підірвало довіру до здатності банків управляти ризиками, і це може мати наслідки для фінансової стабільності, враховуючи розміри організацій, їх структуру і взаємопов'язаність [5].

Тому, щоб позбутись явних недоліків у банківській системі США, потрібно провести низку заходів:

- збільшити ліміт страхування депозитів на одного вкладника;
- зменшити витрати на медицину і соціальні потреби американців для того, щоб частково погасити державний борг;
- вирішити проблему низької рентабельності за рахунок проведення структурних реформ, наголошуючи на необхідності адаптації до епохи, яка характеризується низькими темпами зростання і низькими процентними ставками, а також до змін в ринковому і нормативно-правовому середовищі;
- встановити ставки страхування депозитів з урахуванням ступеня ризику;
- використати страхові платежі (премії) для врахування рівня процентного ризику та його впливу на достатність капіталу банку [5].

Отже, можна зробити висновки, що сучасний стан банківської системи США характеризується поглибленням процесів глобалізації та інтернаціоналізації. Незважаючи на існуючий механізм контролю і моніторингу в діяльності банків США, існує високий показник непередбачуваних банкрутств і ліквідації банків. Вимогливість до наглядово-контрольних функцій щодо кредитно-грошових установ США залишається на надзвичайно високому рівні, і в цьому одне з головних пояснень щодо високого рівня стабільності і надійності американських банківських інститутів і проведених ними операцій.

Література:

1. Організація і функціонування банківської системи США [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mycurator.com.ua/art4u931.html>
2. Ken Tumin /Reviewofthe 2017 BankFailuresandTheirEffectsonDepositors – 2018 р. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.depositaccounts.com/blog/bank-failures/>
3. «Неизбежная проблема»: в США предупредили о риске бюджетного кризиса в связи с ростом госдолга [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://russian.rt.com/world/article/487796-ssha-risk-rosta-gosdolga>
4. МВФ заявил о рисках для четверти банков в США [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.rbc.ru/finances/05/10/2016/57f4fd299a79473e9589005f>

5. Глава ФРС: у банковской системы США все еще есть проблемы с управлением рисками[Электронный ресурс]. – Режим доступа :<http://www.banki.ru/news/lenta/?id=8424065>

Полоз Альбіна Олегівна
«Фінанси і кредит», 3 курс
ХННІ ДВНЗ УБС

Науковий керівник- ст. викладач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Журавель Т.М.

ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Фінансовий ринок є важливо складовою у цифровій економіці, та у економіці країни в цілому. На сьогодні в Україні відбувається трансформація фінансового ринку у складних кризових умовах, тому необхідно визначити сучасні тенденції розвитку фінансового ринку у цифровій економіці, щоб вчасно використати необхідні заходи щодо стабілізації та покращення функціонування даного типу ринку.

Теоретичні та практичні аспекти фінансового ринку в цифровій економіці висвітлено у наукових працях багатьох науковців, а саме: Бланк І.А., Іванов В.М., Смолянська О.Ю., Ковальчук С.В., Василик О.Д., Ходатвська В.П., Беляєв В.В. та інші[4].

За офіційними даними Міністерства Фінансів України сьогодні фінансова система України переживає одну з наймасштабніших криз за часи незалежності, внаслідок чого сьогодні 78 банків перебувають у стані ліквідації, у 40 установах введено тимчасову адміністрацію.

Внутрішні та зовнішні шоки, а також ескалація конфлікту на сході країни негативно вплинули на розвиток економіки, розбалансували фінансові ринки на початку 2015 року. Економічна активність скоротилася. Як наслідок знецінення національної грошової одиниці та зростання адміністративних цін, інфляція споживчих цін у 2016 році прискорилася. Такі тенденції призвели до погіршення якості кредитного портфеля, що спричинило необхідність створення значних резервів. У 2016 році відрахування в резерви банками стало визначальним чинником збитковості банківської системи[2].

Тобто сьогодні практично відсутні реальні внутрішні джерела для відновлення економіки. Обсяг кредитів знизився у 2016 р. на 53,8 млрд. грн. і 8,57 млрд. дол., а за два місяці 2017-го – ще на 10 млрд. грн., 1,2 млрд. дол. Економіка продовжує падіння, кількість ефективних позичальників у таких умовах не може збільшуватися. На цьому тлі фінансовий ринок уже переорієнтувався на легші шляхи отримання прибутків – спекулятивні [3].

Отже, враховуючі негативний стан фінансового ринку України у цифровій економіці, у 2015 році було створено Комплексну програму розвитку фінансового ринку України на 2015-2020 рр., головною метою якої є забезпечення сталого розвитку фінансового ринку, у тому числі шляхом досягнення рівня та вимог Європейського Союзу за розвитком фінансового ринку.